

Ani tuto námitku nemohl shledati nejvyšší správní soud odůvodněnou.

Spisy správními jest zjištěno, a nepopírá to ani stížnost, že bezprostřední příčinou smrti invalidovy byla tuberkulosa plicní. Není také na sporu, že tato smrtelná choroba vznikla teprve několik let po zranění invalidy, že tedy neběží o chorobu ve válce získanou nebo zhoršenou. Na sporu je pouze, zda úřad právem popřel příčinnou souvislost mezi zraněním, které invalida dne 14. dubna 1916 ve válce na levé ruce utrpěl a pro které byl dne 21. července 1916 z vojenské služby propuštěn, a smrtí invalidovou.

Jak nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, je základním předpokladem nároku na důchod vdovský a sirotčí po rozumu §ů 13 a 20 zákona o požitcích válečných poškozců, aby tu byla přímá, t. j. příčinná souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fyziologickou příčinu smrti válečného poškozence a jeho poraněním, resp. nemocí ve službě vojenské získanou nebo zhoršenou (Srovn. na př. nález ze dne 13. října 1924 č. 17378/24, 14. ledna 1927, č. 421/27 a 24. února 1928, čís. 3317/28, na jejichž podrobnější odůvodnění se dle §u 44 j. ř. odkazuje).

Žalovaný úřad vyloučil příčinnou souvislost smrti invalidovy s výkonem vojenské služby a jeho zraněním dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že tuberkulosa vznikla teprve po uplynutí 7 let po zranění invalidy pokud se týče po jeho propuštění z vojenské služby, neměla poměrně krátká doba vojenské služby, z níž byl invalida kromě utrpěného zranění na levé ruce propuštěn jinak zdrav. vlivu na vznik a vývoj samotné choroby.

Toto zjištění úřadu nemůže nejvyšší správní soud přezkoumati po stránce meritorní, nýbrž jen nezakládá-li se na řízení vadném.

Usudek úřadu spočívá na podrobném znaleckém posudku lékařském podaném na základě úředních spisů vojenských i správních. Ani stížnost nebrojí proti předpokladu skutkovému, že invalida byl ve vojenské službě po zranění levé ruky, které utrpěl dne 14. dubna 1916 pouze krátký čas do dne 21. července 1916, kdy byl propuštěn pouze se zraněním levé ruky a že tuberkulosa plicní, na niž zemřel, vznikla teprve po uplynutí mnoha let po zranění.

Pak ale úsudek úřadu zbudovaný na lékařském posudku, že zranění nemělo vlivu na vznik a vývoj samotné choroby, nemůže býti shledán ani vadným, ani nelogickým.

Stížnost ani netvrdí dále, že by tu byla přímá příčinná souvislost zranění s tuberkulosou jako onou skutečností, která způsobila fyziologickou příčinu smrti invalidovy, nýbrž má na zřeteli patrně nepřímou souvislost, ta však, jak bylo shora vyloženo, nemohla by, i když by se existence její připustila, založiti nárok pozůstalých na důchod válečných poškozců. K lékařskému vysvědčení ze dne 23. listopadu 1927 přiloženému ke stížnosti nemůže již po stránce formální býti přihlíženo, poněvadž nebylo připojeno ke spisům správním a nemohl proto žalovaný úřad k němu zaujati stanovisko.

Pakli tedy žalovaný úřad vyloučil příčinnou souvislost zranění se smrtí invalidovou, a v důsledku toho nárok na důchod stěžovatelům odepřel nemůže výrok tento býti shledán ani vadným ani v rozporu se zákonem a bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález N. S. S. ze dne 28. března 1929, č. 5180/28. a ze dne 16. ledna 1929, č. j. 593/29. — Srovn. nálezy N. S. S. ze dne 13. října 1924, č. 17378/24, uv. v Soc. revui roč. 1925, str. 137, ze dne 14. ledna 1927, č. 421/27, uv. v Soc. revui r. 1927, str. 195, a ze dne 24. února 1928, č. 3317/28, uveř v Soc. revui r. 1928, str. 327.)

Příhláška podaná u nepřislušného úřadu je neúčinnou. (§§ 26 a 27.)

Naříkaným rozhodnutím ministerstva sociální péče ze dne 7. listopadu 1927, č. j. 28348-V/1a-27, nebyla stěžovateli povolena dodatečná přihláška k lékařské prohlídce, ježto nejsou splněny podmínky §u 2, odst. 1., zákona ze dne 4. července 1923, č. 146 Sb. z. a n.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Stěžovatel vytýká naříkanému rozhodnutí vadnost a nezákonnost proto, že pry žalovaný úřad nezjistil skutečnost pro řešení tohoto sporu závažnou, že stěžovatel podrobil se na jaře v roce 1921 sociálně-lékařské prohlídce v Jičíně, která byla prý prohlídkou dle §u 3, odst. 2., zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., a dle vládního nařízení ze dne 23. dubna 1919, č. 224 Sb. z. a n., a že dostával vyplacenou invalidní rentu něco přes 50 Kč měsíčně z Karlína až do roku 1921 a i potom po sociálně-lékařské prohlídce v Jičíně, že mu byl důchod zasilán, nemohl mu však býti doručen pro závady doručovací. Z uvedených skutečností vyvozuje, že podal včas přihlášku o důchod invalidní a že proto neprávem žalovaný úřad posuzoval případ tento pod zorným úhlem dodatečné přihlášky dle zákona ze dne 4. července 1923, č. 146 Sb. z. a n.

Nejvyšší správní soud nemohl však výtka tyto shledati opodstatněnými.

V řízení správním uplatňoval stěžovatel zmíněné skutečnosti a bylo podle spisů správních konáno o nich šetření.

Zpráva okresní úřadovny v Jičíně ze dne 2. května 1927 i vojenské spisy vyzněly v ten rozum, že stěžovatel nebyl u tamější úřadovny podroben sociálně-lékařské prohlídce, nýbrž že byl dne 9. května 1921 superarbitrační komisí v Jičíně uznán schopným k službám pomocným a ponechán u vlastního vojenského tělesa. Stěžovatel ostatně sám ve stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu přiznává, že jeho prohlídka konala se na jaře 1921 u doplňovacího velitelství na Novém městě v Jičíně a že prohlížející lékař byl ve vojenské uniformě. Ve své přihlášce ze dne 14. listopadu 1923 také uvedl, že dosud nebyl předvolán k sociálně lékařské prohlídce.

Dále bylo sděleno úřadu spisy vojenskými, že po své superarbitraci v Jičíně dne 9. května 1919 pobíral stěžovatel od vojenské správy zaopatřovací požitky až do dne 1. října 1921, a to invalidní pensí 72 Kč a příspěvek na zranění 96 Kč ročně, dalším pak potvrzením likvidatury zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Praze bylo oznámeno, že tam vůbec není veden v evidenci a nebylo mu nic poukazováno.

Zemský úřad proto také sdělil výměry ze dne 23. září 1926, č. j. 266 837/26, a ze dne 15. dubna 1927, č. j. 81.978/27, stěžovateli, že dle tamějších záznamů stěžovatel v roce 1921 u sociálně-lékařské prohlídky nebyl a od zemského úřadu žádného důchodu invalidního nikdy nedostával.

Měl tedy žalovaný úřad ve správních spisech spolehlivou oporu pro úsudek, že stěžovatel nepodal včas přihlášku o důchod, a že opačné tvrzení stěžovatelovo není správné. Neboť okolnosti stěžovatelem jako důkaz o tom vedené výsledky šetření nebyly potvrzeny, nýbrž ze šetření provedeného se podávalo, že stěžovatel nebyl vůbec v roce 1921 u sociálně-lékařské prohlídky v Jičíně, nýbrž že byl v roce 1921 prohlášen vojenskými úřady a to superarbitrační komisí, kterou ovšem nelze pokládati, jak mylně za to má stěžovatel, za sociálně-lékařskou komisí po rozumu §u 3, odst. 2., zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., a dle vládního nařízení ze dne 23. dubna 1919, č. 224 Sb. z. a n. Taktéž plyne ze spisů správních, že požitky, které byly stěžovateli od roku 1919 zasílány, nebyly důchodem invalidním, nýbrž zaopatřovacími požitky vojenskými. Postrádá proto důvodnosti i výtka stížnosti, že nemůže býti stěžovatel připraven o invalidní rentu z toho důvodu že byl nucen pro svoji invaliditu stále měniti zaměstnání a že proto nemohla mu renta býti po roce 1921 z důvodu nedoručitelnosti nadále vyplácena.

Podal-li stěžovatel pak teprve dne 14. listopadu 1923 přihlášku o důchod, pokud se týče přihlášku k prohlídce sociálně-lékařské, která došla k okresní úřadovně pro péči o válečné poškozence v Jičíně dne 16. listopadu 1923, ač pro zranění ve válce utrpěné byl superarbitrován dne 8. května 1919, není vadným ani nezákonným výrok žalovaného úřadu, který tuto přihlášku nepokládal za včasné podanou ve lhůtě stanovené §em 28 zákona o požitcích válečných poškozenců, nýbrž za přihlášku dodatečnou po rozumu §u 2, č. 1, zákona č. 146/1923 Sb. z. a n.

Poněvadž tudíž námitka stížnosti spočívající na tvrzení, že stěžovatel podal včas přihlášku o důchod invalidní, objevila se neodůvodněnou a jiných výtek stížnost proti naříkanému rozhodnutí neformuluje, musila býti stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález N. S. S. ze dne 27. dubna 1929, č. j. 6086/28.)

Důchod předků. (Pouhá okolnost, že předci mají na živu dospělé děti, nevylučuje nároku na důchod předků.)

Ministerstvo sociální péče oduznalo stěžovatelce naříkaným rozhodnutím v pořadí instančním důchod předků po padlém synovi z toho důvodu, že stěžovatelka má dospělé děti, které jsou povinny dle §u 154 obč. zákona v případě potřeby k výživě rodičů přispívati, takže výživa stěžovatelčina není ohrožena. Stěžovatelka by proto nebyla odkázána na pomoc syna, od kterého nárok na důchod odvozuje a nelze proto také důvodně míti za to, že by syn ten k výživě její podstatně přispíval, kdyby byl na živu.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Jak nejvyšší správní soud již vícekrát vyslovil, zejména ve svém nálezu ze dne 8. června 1926, č. 12104/26, Boh. A. č. 5750, jest účelem zákona o požitcích válečných poškozenců poskytnouti aspoň částečnou náhradu za újmu vzniklou úmrtím nebo výdělečnou neschopností živitele, ovšem jen tenkrát, když poškozená osoba potřebuje nezbytně této částečné náhrady pro nejnnutnější svoji výživu. Z této tendence zákona i ze základních všeobecných předpisů zákona (§§ 1—5) plyne, že nepřisluší nárok na důchod předků i za podmínek §u 25 rodičům, jichž potřebná výživa je zabezpečena buď jejich vlastním příjmem nebo příjmem osob, které jsou dle zákona povinny opatřovati jim potřebnou výživu a jsou podle svých majetkových a výdělečných poměrů také s to tuto alimentární povinnost plniti.

Na tomto právním názoru trvá nejvyšší správní soud i v tomto případě a odkazuje dle §u 44 jedn. řádu na podrobnější odůvodnění citovaného nálezu.

Žalovaný úřad oduznal stěžovatelce nárok na důchod předků pouze z toho důvodu, že má stěžovatelka dospělé děti, které jsou povinny dle §u 154 obč. zákona v případě potřeby k výživě rodičů přispívati, z čehož usuzuje úřad, že výživa stěžovatelčina není ohrožena.

Stěžovatelka namítá proti naříkanému rozhodnutí, že pouhá existence dospělých dětí nemůže stačiti k tomu, by zbavila matku nároku na důchod předků za syna ve válce padlého, že k tomu musí přistoupiti také zjištění, že děti jsou dle svých majetkových a výdělečných poměrů také s to opatřovati matce dostatečnou výživu. Žalovaný úřad opomenul učiniti takové zjištění, v čemž spatřuje vadnost, pokud se týče i nezákonnost.

Stížnosti sluší dáti za pravdu potud, že žalovaný úřad spokojil se pouhým zjištěním, že má stěžovatelka dospělé děti, které jsou povinny dle občanského zákona přispívati k výživě rodičů. To, jak plyne z hořejších úvah, nestačí. Povinností žalovaného úřadu bylo zjistiti, zda děti ty podle svých individuálních poměrů jsou také s to, aby splnily